J TOLOO E BEHDASHT, School of Public Health, Yazd Shahid Sadoughi Univ Med Sci

ORIGINAL ARTICLE
Received:2025/07/06 *Accepted:2025/08/28*

Investigating the Relationship Between Parental Bonding and Harmful Use of Cyberspace With The Mediating Role of Differentiation in Adolescents

Masomeh Esmaeili(ph.D.)[1], Razieh Rasouli Jaberi(M.Sc.)[2]

1.Corresponding Author: Assistant Professor, Department of psychology, Payame Noor University(PNU), Tehran, Iran
Email:M.esmaeilii2022@pnu.ac.ir Tel:09384136942
2.Master's degreen in Educational psychology, Department of psychology, Payame Noor University(PNU), Tehran, Iran

Abstract

Introduction: Considering the significant increase in the use of cyberspace among adolescents and the harms caused by it, investigating the factors related to this issue is of particular importance. Therefore, the present study was conducted to examine the relationship between parental bonding and harmful use of cyberspace with the mediating role of differentiation in adolescents.

Methods: This study was a correlational study based on modeling. The statistical population comprised all secondary high school students in Kharameh city during the academic year 2023-2024. A sample of 280 students was selected through cluster sampling. The tools used included the Parker Parental Bonding Questionnaire, the Calvo-Frances Harmful Use of Cyberspace Questionnaire, and the Skorn and Friedland Differentiation Questionnaire. The data were analyzed using SPSS and AMOS version 24 software and path analysis.

Results: The results showed that overprotection had a significant negative relationship with differentiation (r=-0/640) and a significant positive relationship with harmful use of cyberspace (r=0/526). Care had a significant positive relationship with differentiation (r=0/461) and a significant negative relationship with harmful use of cyberspace (r=-0/447). Furthermore, the results indicated that the relationship between care: (ß=-0/10); overprotection: (ß=0/22) and harmful use of cyberspace use, mediated by differentiation, had a significant indirect effect (P< 0/05).

Conclusion: According to the research findings, it can be concluded that the quality of parental bonding, both directly and through the mediation of adolescent differentiation, affects the harmful use of cyberspace. Therefore, measures that help improve parental bonding (increasing balanced care and reducing excessive support) and strengthen adolescent differentiation can play an effective role in preventing cyberspace harms.

Keywords: Parental Bonding, cyberspace, Differentiation.

Conflict of interest: The authors declared no conflict of interest.

This Paper Should be Cited as:
Author: Masomeh Esmaeili, Razieh Rasouli Jaberi. Investigating the Relationship Between Parental Bonding and Harmful Use of Cyberspace With The Mediating Role of Differentiation in…..…….Tolooebehdasht Journal. 2025;24(5)35-49.[Persian]

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-09-12]

[DOI: 10.18502/tbj.v24i5.21972]

طلوع بهداشت

دو ماهنامه علمی پژوهشی
دانشکده بهداشت یزد
سال بیست وچهارم
شماره پنجم
آذر و دی
شماره مسلسل:۱۱۳

تاریخ وصول:۱۴۰۴/۰۴/۱۵
تاریخ پذیرش:۱۴۰۴/۰۶/۰۶

بررسی رابطه بین پیوند والدینی و استفاده آسیب‌زا از فضای مجازی با نقش واسطه‌ای تمایز یافتگی در نوجوانان

نویسندگان: معصومه اسماعیلی[1]، راضیه رسولی جابری[2]

۱.نویسنده مسئول: استادیار گروه روانشناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

شماره تماس:۰۹۳۸۴۱۳۶۹۴۲ Email:M.esmaeilii2022@pnu.ac.ir

۲.کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی. دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

چکیده

مقدمه: با توجه به افزایش چشمگیر استفاده از فضای مجازی در میان نوجوانان و آسیب‌های ناشی از آن، بررسی عوامل مرتبط با این مساله از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. از اینرو پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه بین پیوند والدینی و استفاده آسیب‌زا از فضای مجازی با نقش واسطه‌ای تمایز یافتگی در نوجوانان انجام شد.

روش بررسی: پژوهش حاضر از نوع مطالعات همبستگی مبتنی بر مدل‌یابی بود. جامعه آماری کلیه دانش‌آموزان مقطع متوسطه دوم شهر خرامه در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ بودند که تعداد ۲۸۰ نفر به عنوان نمونه با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای انتخاب شدند. ابزارهای مورد استفاده شامل پرسشنامه پیوند والدینی پارکر، پرسشنامه استفاده آسیب زا از فضای مجازی کالوو-فرانسس و پرسشنامه تمایزیافتگی اسکورن و فریدلند بود. داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS و AMOS نسخه ۲۴ و با روش تحلیل مسیر مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: نتایج نشان داد حمایت افراطی با تمایز یافتگی رابطه منفی و معناداری (r=-۰/۶۴۰) و با استفاده آسیب زا از فضای مجازی رابطه مثبت معناداری دارد(r=۰/۵۲۶)، مراقبت با تمایزیافتگی رابطه مثبت معناداری (r=۰/۴۶۱) و با استفاده آسیب‌زا از فضای مجازی رابطه منفی معناداری دارد (r=-۰/۴۴۷). همچنین نتایج نشان داد رابطه‌ی مراقبت(ß=-۰/۱۰) و حمایت افراطی(ß=۰/۲۲) و استفاده آسیب‌زا از فضای مجازی با نقش واسطه‌ای تمایزیافتگی دارای اثر غیرمستقیم و معنادار است (P<۰/۰۵).

نتیجه گیری: با توجه به یافته‌های پژوهش می‌توان نتیجه گرفت که کیفیت پیوند والدینی هم به طور مستقیم و هم با واسطه تمایزیافتگی نوجوان، بر استفاده آسیب زا از فضای مجازی تاثیر می‌گذارد. بنابراین، اقداماتی که به بهبود پیوند والدینی(افزایش مراقبت متعادل و کاهش حمایت افراطی) و تقویت تمایزیافتگی نوجوان کمک کنند، می‌توانند نقش موثری در پیشگیری از آسیب‌های فضای مجازی داشته باشد.

واژه‌های کلیدی: پیوند والدینی، فضای مجازی، تمایزیافتگی

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-09-12]

[DOI: 10.18502/tbj.v24i5.21972]

CC BY-NC 4.0

مقدمه

با گسترش روزافزون فناوری و دسترسی آسان به فضای مجازی، استفاده از فضای مجازی به یک جزء جدایی‌ناپذیر از زندگی روزمره افراد به ویژه نوجوانان تبدیل شده است. این نسل که به عنوان نسل دیجیتال شناخته می‌شود از فضای مجازی به عنوان ابزاری برای یادگیری، ارتباطات اجتماعی، سرگرمی و حتی بازی‌های آنلاین استفاده می‌کند. با این حال، این استفاده گسترده از فضای مجازی با چالش‌ها و مخاطراتی نیز همراه است. یکی از مهم‌ترین این چالش‌ها استفاده آسیب‌زا از فضای مجازی است(۱).

استفاده آسیب‌زا از فضای مجازی که گاه به عنوان اعتیاد به فضای مجازی نیز شناخته می‌شود، به وضعیتی اشاره دارد که فرد زمان زیادی را صرف فعالیت‌های آنلاین می‌کند و این استفاده مداوم به مشکلات جدی در زندگی روزمره‌اش منجر می‌شود(۲). در این وضعیت نوجوانان ممکن است به جای شرکت در فعالیت‌های فیزیکی و اجتماعی، بیشتر وقت خود را در دنیای مجازی بگذرانند. این موضوع می‌تواند تأثیرات منفی گسترده‌ای بر سلامت روانی و جسمانی آنان از جمله کاهش عملکرد تحصیلی، ایجاد مشکلات در تعاملات اجتماعی و افزایش خطر ابتلا به مشکلات روانی نظیر افسردگی و اضطراب داشته باشد(۳، ۴).

عوامل متعددی در استفاده آسیب‌زای نوجوانان از فضای مجازی نقش دارند. در این میان، پیوند والدینی (Parental Bonding) به‌عنوان یکی از عوامل کلیدی که بر رفتار نوجوانان تأثیر می‌گذارد، مورد توجه قرار گرفته است. پیوند والدینی شامل کیفیت و کمیت ارتباطات، حمایت‌های عاطفی و نحوه تعامل والدین با فرزندان است. کودکان پیوندهای عاطفی اولیه، ارزش‌ها، عادات و الگوهای رفتاری خود را از خانواده و در طول تعامل خود با والدین و سایر افراد مهم ایجاد می‌کنند(۵). طبق پژوهش تام و همکاران(۶) کاهش مراقبت و افزایش کنترل از سوی مادر، خودمختاری بالا از سوی پدر و افزایش طرد از سوی والدین از عوامل خطر مرتبط با استفاده بیش از حد نوجوانان از فضای مجازی هستند. همچنین تحقیقات نشان داده‌اند که روابط مثبت و حمایتی بین والدین و فرزندان می‌تواند تأثیر مستقیمی بر کاهش رفتارهای مخرب و استفاده نامناسب از فضای مجازی داشته باشد(۷-۱۰). لی و همکاران(۲) در این زمینه نشان دادند والدینی که با فرزندان خود ارتباطات قوی و موثری دارند، معمولا می‌توانند استفاده فرزندان خود از فضای مجازی را بهتر مدیریت کرده و آنها را به استفاده صحیح و مفید از این ابزار هدایت کنند. اما در بسیاری از موارد، به ویژه در خانواده‌هایی که ارتباطات ضعیف و تنش‌زا وجود دارد، نوجوانان ممکن است به فضای مجازی به عنوان یک راه فرار از مشکلات خانوادگی و یافتن حمایت‌های اجتماعی جایگزین پناه ببرند(۱۱-۱۳).

بر اساس نظریه شناختی رفتاری می توان گفت وقتی تعامل و صحبتی بین اعضای خانواده وجود ندارد نوجوان ممکن است به این نتیجه برسد که فضای مجازی را به عنوان دوست صمیمی خود که به راحتی می‌توان با او ارتباط برقرار کرد، انتخاب کرد(۱۶-۱۴). در چنین خانواده‌هایی فرد ممکن است فرض کند که چون عقایدش در خانواده مورد احترام قرار نمی‌گیرد، هیچ‌کس خارج از شبکه‌های فضای مجازی او را دوست ندارد و حمایت نمی‌کند و تنها در محیط مجازی مورد احترام قرار

CC BY-NC 4.0

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-09-12]

[DOI: 10.18502/tbj.v24i5.21972]

می‌گیرد. در نتیجه، این برداشت نادرست منجر به تمایل شدید نوجوان به سمت فضای مجازی می‌شود.

علاوه بر پیوند والدینی، تمایزیافتگی نوجوانان نیز به عنوان یک عامل مهم ممکن است در این رابطه نقش داشته باشد(۱۷،۱۸). ساختار بوئن از تمایزیافتگی خود، پیامدهای مرتبط با سلامت را در خانواده و بین اعضای خانواده تبیین می‌کند(۱۹). تمایزیافتگی به معنای توانایی فرد در حفظ هویت شخصی خود و استقلال روانی در عین حال که ارتباطات اجتماعی و خانوادگی قوی‌ای دارد، تعریف می‌شود(۲۰).

تمایزیافتگی توانایی شخص جهت باقی ماندن در رابطه با دیگری و در عین حال تداوم ارتباط با دیگران است. طبق نظر بوئن مردم را می‌توان بر طبق دامنه‌ای از آمیختگی با تمایزنایافتگی بین عملکرد عاطفی و عقلانیشان مشخص کرد. در انتهای این دامنه، کسانی هستند که عواطف و عقلشان درهم آمیخته است و زندگیشان تحت تأثیر عواطف آنها قرار گرفته است(۲۱). تمایزیافتگی یک جنبه‌ی مهم از سلامت روانشناختی است و روابط اولیه‌ی افراد در محیط خانواده به سطوح بالا و پایین آن منجر می‌شود(۲۲). مطالعات پیشین هم نشان داده است که عوامل خانوادگی مانند سبک‌های والدگری، سبک دلبستگی، الگوی ارتباطی و موارد مشابه آن، نقش معنی‌داری بر تمایزیافتگی فرزندان دارند(۲۵-۲۳). همچنین نوجوانانی که دارای تمایزیافتگی بالایی هستند، معمولاً توانایی بیشتری در مدیریت استفاده از فضای مجازی و جلوگیری از وابستگی به آن دارند. این افراد قادرند بدون ایجاد تعارضات شدید با والدین و دوستان، مرزهای شخصی خود را حفظ کنند و از حمایت‌های اجتماعی به شکل بهتری بهره‌مند شوند(۲۶). این توانایی می‌تواند به آن‌ها کمک کند تا در مواجهه با فشارهای اجتماعی و تبلیغات مداوم فضای مجازی، تصمیمات بهتری بگیرند و از افتادن به دام استفاده آسیب‌زا از فضای مجازی جلوگیری کنند(۲۷ -۱۶).

استفاده از فضای مجازی به خودی خود ابزار بی ضرری است اما استفاده بیش از حد و نادرست و مهار نشده از آن ممکن است آثار منفی بر سازگاری اجتماعی، شغلی، دانشگاهی، میان‌فردی، سلامت روانی و جسمانی، روابط خانوادگی و وضعیت هیجانی فرد داشته باشد که این پدیده مشکل عمده‌ای را برای جامعه ایجاد می‌کند، بنابراین انجام چنین مطالعاتی اهمیت بالایی دارد. با وجود انبوه تحقیقات انجام‌شده در حوزه نقش خانواده بر استفاده آسیب‌زا از فضای مجازی، شکاف نظری مهمی در ادبیات پژوهش وجود دارد. نخست، همانطور که مرورهای سیستماتیک اخیر نیز تأکید کرده‌اند، بسیاری از مطالعات موجود از طرح‌های مقطعی ساده استفاده کرده و به بررسی هم‌زمان مکانیسم‌های میانجی (نظیر متغیرهای فردی-روانشناختی) در رابطه بین پیوند والدینی و استفاده آسیب‌زا از فضای مجازی نپرداخته‌اند . دوم، اگرچه نقش تمایزیافتگی در سلامت روان و اعتیاد به اینترنت به‌صورت مجزا بررسی شده، اما تحقیقی که به نقش واسطه‌ای تمایزیافتگی در رابطه بین ابعاد پیوند والدینی (مراقبت و حمایت افراطی) و استفاده آسیب‌زا از فضای مجازی در نمونه‌ای از نوجوانان پرداخته باشد، یافت نشد. بنابراین پژوهش حاضر سعی دارد نگاه جامع و دقیقی بر عوامل خانوادگی و روانی در استفاده آسیب زا از فضای مجازی داشته باشد و از آنجا که شناسایی متغیرهای مؤثر در این رابطه می‌تواند برای سیاستگذاران و متخصصان امر آموزش و پرورش مفید واقع گردد. بنابراین هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه بین پیوند

CC BY-NC 4.0

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-09-12]
[DOI: 10.18502/tbj.v24i5.21972]

والدینی و استفاده آسیب زا از فضای مجازی با نقش واسطه ای تمایز یافتگی در نوجوانان شهر خرامه می باشد.

روش بررسی

پژوهش حاضر از لحاظ هدف جزء پژوهش‌های کاربردی و از لحاظ روش از نوع مطالعات همبستگی، از دسته مطالعات مدل یابی معادلات ساختاری می باشد. متغیر برون زاد در این پژوهش پیوند والدینی، متغیر واسطه‌ای تمایزیافتگی و متغیر درون زاد استفاده آسیب‌زا از فضای مجازی بود. جامعهٔ پژوهش را کلیه دانش آموزان مقطع متوسطه دوم شهر خرامه در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ تشکیل دادند. با وجود آنکه در مورد حجم نمونه لازم برای تحلیل عاملی و مدل‌یابی معادلات ساختاری توافق کلی وجود ندارد، اما به‌زعم بسیاری از پژوهشگران حداقل حجم نمونه لازم ۲۰۰ می‌باشد. اما با احتمال ریزش برخی نمونه‌ها و برای تعمیم‌پذیری بیشتر نتایج تعداد ۲۸۰ دانش‌آموز به عنوان نمونه، انتخاب شد. روش نمونه‌گیری در پژوهش حاضر به صورت تصادفی خوشه ای بود. بدین ترتیب که از میان تمام مدارس مقطع متوسطه دوم شهر خرامه که ۹ مدرسه (دخترانه و پسرانه) بود، ۴ مدرسه (۲ مدرسه دخترانه و ۲ مدرسه پسرانه) و از هر مدرسه سه کلاس به صورت تصادفی انتخاب شد. سپس از هر کلاس نمونه‌گیری بر اساس لیست حضور غیاب دانش‌آموزان به صورت حضوری انجام شد. ملاک‌های ورود به نمونه شامل: تحصیل در دوره متوسطه دوم(پایه دهم، یازدهم و دوازدهم)،دامنه سنی(۱۶تا۱۸سال)، دسترسی به اینترنت، استفاده از فضای مجازی و رضایت آگاهانه بود. ملاک‌های خروج؛ انصراف دانش آموز از ادامه همکاری، پرسشنامه مخدوش و عدم تکمیل حداقل ۰/۹۵ سوالات پرسشنامه بود. به منظور رعایت ملاحظات اخلاقی درباره اهداف پژوهش صحبت شد و شرکت‌کنندگان با رضایت در پژوهش شرکت کردند و به همه افراد اطمینان داده شد که اطلاعات آنها محرمانه خواهد بود و تنها از نتایج داده‌ها استفاده می‌شود. همچنین نویسندگان اعلام می‌دارند که در این پژوهش، تمامی اصول اخلاقی لازم، برای استفاده از متون مرتبط اندیشمندان، مراعات گردیده و سعی شده تمامی مطالب به صورت کاملا مستند ذکر گردد.

در پژوهش حاضر از ۳ پرسشنامه استفاده شد:

پرسشنامه پیوند والدین(PBI): این پرسشنامه توسط پارکر و همکاران(۲۸) ساخته شد که از ۲۵ گویه و ۲ خرده مقیاس مراقبت (۱۲ سوال) و حمایت افراطی (۱۳ سوال) تشکیل شده است که به منظور سنجش پیوند خانوادگی بکار می‌رود. نمره گذاری پرسشنامه بصورت طیف لیکرت ۴ درجه‌ای می‌باشد که برای گزینه‌های «خیلی زیاد»، «تقریباً زیاد»، «تقریباً کم» و «خیلی کم» به ترتیب امتیازات ۰، ۱، ۲ و ۳ در نظر گرفته می‌شود. گویه‌های ۱، ۵، ۶، ۸، ۱۳، ۱۷، ۱۹ و ۲۰ به صورت معکوس نمره گذاری می‌شوند. دامنه نمرات بین ۰ تا ۳۶ می باشد. نمرات بالا در بعد بیش از حد حمایت‌کنندگی و نمرات پایین در بعد مراقبت به پیوند مشکل دار اشاره دارد. روایی این آزمون توسط شایقیان و همکاران(۲۹) برای مقیاس مراقبت ۰/۷۶ و برای محافظت ۰/۶۳، همچنین آلفای کرونباخ این پرسشنامه برای مقیاس مراقبت ۰/۷۴ و برای محافظت ۰/۷۸ بدست آمد. آلفای کرونباخ در پژوهش حاضر برای مقیاس مراقبت ۰/۸۶ و برای مقیاس محافظت ۰/۸۳به دست آمد.

پرسشنامه استفاده آسیب زا از فضای مجازی (IAUQ) : این پرسشنامه توسط کالوو- فرانسس(۳۰) ساخته شده است و از

CC BY-NC 4.0

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-09-12]
[DOI: 10.18502/tbj.v24i5.21972]

جدیدترین مقیاس‌های خود گزارشی در این حیطه به شمار می‌رود که دارای ۱۲ گویه می‌باشد و به روش لیکرت پنج درجه‌ای از کاملا مخالف (۰) تا کاملا موافق (۴) نمره‌گذاری می‌شود. دامنه نمرات بین ۰ تا ۴۸ قرار دارد که نمرات بالاتر در این پرسشنامه نشان دهنده استفاده آسیب‌زننده بیشتر از فضای مجازی است. نسخه ایرانی پرسشنامه توسط متقی و صفایی با آلفای کرونباخ ۰/۹۱ و روایی همگرای ۰/۸۲ برای استفاده در پژوهشهای ایرانی مورد تأیید قرار گرفته و همخوانی آن با نسخه اصلی نیز تصدیق شده است. نمرات این پرسشنامه در محدوده ۱۲ تا۶۰ (لیکرت ۵ درجه‌ای) بوده و فاقد سؤال معکوس می‌باشد (۳۱). آلفای کرونباخ به دست آمده در پژوهش حاضر ۰/۸۸ بود.

پرسشنامه تمایزیافتگی (DSI-R): این پرسشنامه دارای ۴۳ آیتم بوده و توسط اسکورون و فریدلندر(۳۲) ساخته شده است که شامل ۴ خرده مقیاس واکنش پذیری عاطفی (۱۱سوال)، جایگاه من(۱۱سوال)، گریز عاطفی(۱۲سوال) و هم‌آمیختگی با دیگران(۹سوال) است. این پرسشنامه با مقیاس لیکرت در یک طیف ۶ گزینه ای از ۱ (ابدا در مورد من صحیح نیست) تا ۶ (کاملا در مورد من صحیح است) درجه‌بندی شده است. دامنه نمرات بین۴۳ تا ۲۷۶ قرار دارد. نمره کمتر در این پرسشنامه نشان دهنده سطوح پایین‌تر تمایز یافتگی است. این آزمون در ایران توسط یونسی(۳۳) بر روی نمونه عادی هنجاریابی شده و اعتبار آن از طریق بازآزمایی و آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۸۵، واکنش هیجانی ۰/۷۷، موقعیت من ۰/۶۰، گسلش عاطفی ۰/۶۵ و امتزاج با دیگران ۰/۷۰ به دست آمده است. در پژوهش حاضر آلفای کرونباخ ۰/۸۹ به دست آمد.

جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی (میانگین و انحراف معیار و ضریب همبستگی)استفاده شد. همچنین برای بررسی اثر مستقیم متغیرها از تحلیل مسیر با استفاده از نرم افزار ایموس نسخه ۲۴ و جهت بررسی تاثیر غیر مستقیم از آزمون بوت استروپ استفاده شد.

یافته ها

اطلاعات جمعیت شناختی نشان داد که سن شرکت کنندگان با میانگین (۱۷/۴) و انحراف معیار (۰۶/۵۳) و ۸۲ نفر(۲۹/۳ درصد)در پایه تحصیلی دهم، ۱۰۱ نفر(۳۶درصد) در پایه یازدهم و ۹۷ نفر(۳۴/۷ درصد) پایه دوازدهم بودند. از مجموع شرکت کنندگان ۱۴۲ دانش‌آموز دختر (۵۰/۱ درصد) و ۱۳۸ دانش‌آموز پسر(۴۹/۹ درصد) بودند. جدول ۱ ماتریس همبستگی، میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد. همان‌طور که در جدول ۱ دیده می‌شود، میان پیوند والدینی (بعد مراقبت و حمایت افراطی) و استفاده آسیب زا از فضای مجازی در سطح ۰/۰۱ رابطهٔ معناداری وجود دارد. رابطه بین تمایز یافتگی و استفاده آسیب‌زا از فضای مجازی نیز در سطح ۰/۰۱ معنادار است. همچنین بیشترین همبستگی رابطه بین تمایزیافتگی و پیوند والدینی (بعد حمایت افراطی) (r=-۰/۶۴۰،p<۰/۰۱) و کم‌ترین همبستگی مربوط به پیوند والدینی بعد مراقبت و استفاده آسیب‌زا از فضای مجازی (r=۰/۴۴۷ ،p<۰/۰۱) بود. همچنین برای بررسی نرمال بودن چند متغیره داده‌ها از ضریب کشیدگی استاندارد شده «مردیا» و نسبت بحرانی استفاده شده است است که نسبت بحرانی بین (۲/۱۲۱و ۱/۳۲۱) بود که نشان دهنده توزیع نرمال داده‌ها می‌باشد. استقلال خطاها با آزمون دوربین واتسون بین ۱/۵ الی

CC BY-NC 4.0

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-09-12]
[DOI: 10.18502/tbj.v24i5.21972]

۲/۵ بود که نشان دهنده استقلال خطاها می‌باشد. آماره تورم واریانس و ضریب تحمل نیز نشان داد که این مفروضه نیز برقرار است. هیچ کدام از مقادیر آماره تحمل کوچک‌تر از حد مجاز ۰/۱ و هیچ کدام از مقادیر عامل تورم واریانس بزرگ‌تر از حد مجاز ۱۰ نبود. پارامترهای اندازه‌گیری روابط مستقیم در جدول ۲ ارائه شده است. همان‌طور که در جدول ۲ دیده می‌شود همه شاخص‌های برازندگی شامل مجذور کای نسبی (χ^2/df =۰/۰۲۱)، شاخص نیکویی برازش (GFI=۰/۹۹۹)، شاخص نیکویی برازش تطبیقی (AGFI=۰/۹۷)، شاخص بنتلر-بونت یا شاخص نرم شده برازندگی(NFI=۰/۹۷)، شاخص برازش مقایسه‌ای(CFI=۰/۹۱) شاخص برازندگی فزاینده (IFI=۰/۹۹)، شاخص تاکر-لویز (TLI=۰/۹۸) و شاخص جذر برآورد واریانس خطای تقریب (RMSEA=۰/۰۰۱)، حاکی از برازش خوب مدل پیشنهادی یا فرضی پژوهش با داده‌هاست. شکل۱ ضرایب مسیر استاندار مدل نهایی پژوهش را نشان می دهد. مقدار ضریب تعیین کل برای متغیر استفاده آسیب‌زا از فضای مجازی برابر ۰/۴۳ است. به این معنی که متغیرهای پیوند والدینی(بعد مراقبت و حمایت افراطی) و تمایزیافتگی، ۴۳ درصد از متغیر استفاده آسیب‌زا از فضای مجازی را تبیین می‌کنند. همان‌طور که نتایج مندرج در جدول ۳ نشان می‌دهد، همه مسیرهای مستقیم دارای ضرایب معنی‌دار می‌باشند.

مطابق جدول ۴، براورد استاندارد اثرات غیرمستقیم، حد بالا و حد پایین اثرات غیر مستقیم و معناداری آنها به تفکیک مسیرها آورده شده است. معیار ازسرگیری نمونه بوتستراپ ۵۰۰۰ و سطح اطمینان ۰/۰۵ در نظر گرفته شدهمانطور که مشاهده می‌شود، ضریب رگرسیونی استاندارد شده اثر غیرمستقیم پیوند والدینی (بعد مراقبت) بر استفاده آسیب‌زا از فضای مجازی با نقش واسطه‌ای تمایز یافتگی برابر ۰/۱۰- می‌باشد که نشان از معنی‌داری این ضریب در سطح خطای ۵ درصد است. بنابراین پیوند والدینی (بعد مراقبت) بر استفاده آسیب‌زا از فضای مجازی با نقش واسطه‌ای تمایزیافتگی تأثیر غیر مستقیم دارد.

همچنین ضریب رگرسیونی استاندارد شده اثر غیرمستقیم پیوند والدینی(بعد حمایت افراطی) بر استفاده آسیب‌زا از فضای مجازی با نقش واسطه‌ای تمایزیافتگی برابر ۰/۲۲ می‌باشد که نشان از معنی‌داری این ضریب در سطح خطای ۵ درصد است. بنابراین پیوند والدینی (بعد حمایت افراطی) بر استفاده آسیب‌زا از فضای مجازی با نقش واسطه‌ای تمایزیافتگی تأثیر غیر مستقیم دارد.

جدول ۱: ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش

عامل ها	۱	۲	۳	۴
پیوند والدینی(بعد مراقبت)	۱			
پیوند والدینی(بعد حمایت افراطی)	۰/۳۷۵-**	۱		
تمایز یافتگی	۰/۴۶۱**	۰/۶۴۰-**	۱	
استفاده آسیب‌زا از فضای مجازی	۰/۴۴۷-**	۰/۵۲۶**	۰/۶۰۸- **	۱

** معنی‌داری ضرایب در سطح ۱ درصد

CC BY-NC 4.0

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-09-12]
[DOI: 10.18502/tbj.v24i5.21972]

جدول ۲: شاخص‌های برازندگی مدل پیشنهادی

شاخص های برازش	χ۲	DF	GFI	AGFI	NFI	CFI	IFI	TLI	RMSEA
مقدار	۰/۰۲۱	۱	۰/۹۹	۰/۹۷	۰/۹۷	۰/۹۱	۰/۹۹	۰/۹۸	۰/۰۰۱

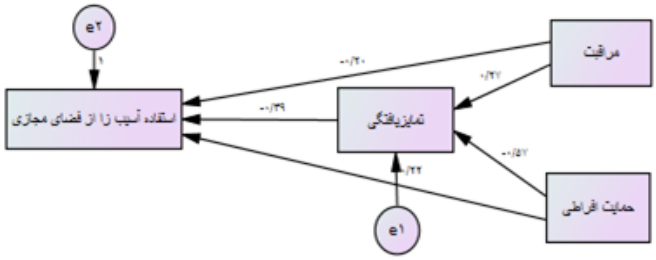

شکل ۱: ضرایب رگرسیونی استاندارد شده

جدول ۳: پارامترهای اثرات مستقیم بین متغیرهای پژوهش با روش تحلیل مسیر

پارامترها مسیرها	برآورد استاندارد	خطای معیار	نسبت بحرانی[1]	سطح معنی‌داری
پیوند والدینی(بعد مراقبت) به تمایزیافتگی	۰/۲۷۲	۰/۰۵۹	۶/۰۸	۰/۰۰۰
پیوند والدینی(بعد مراقبت) به استفاده آسیب زا از فضای مجازی	-۰/۲۰	۰/۰۴۱	۴/۱۰	۰/۰۰۱
اپیوند والدینی (بعد حمایت افراطی) به تمایزیافتگی	-۰/۵۷۵	۰/۰۴۷	۱۲/۸۵	۰/۰۰۰
پیوند والدینی (بعد حمایت افراطی) به استفاده آسیب زا از فضای مجازی	۰/۲۱۵	۰/۰۳۸	۳/۷۶	۰/۰۰۵
تمایزیافتگی به استفاده آسیب زا از فضای مجازی	-۰/۳۸۶	۰/۰۳۷	۶/۴۹	۰/۰۰۰

جدول ۴: نتایج بوت استراپ برای مسیر واسطه‌ای

مسیرها	بوت	حدپایین	حد بالا	معناداری
پیوند والدینی (بعد مراقبت) بر استفاده آسیب زا از فضای مجازی	-۰/۱۰	۰/۰۲۳	۰/۳۲۴	۰/۰۲۱
پیوند والدینی (بعد حمایت افراطی) بر استفاده آسیب زا از فضای مجازی	۰/۲۲	۰/۰۳۱	۰/۰۴۳	۰/۰۰۱

CC BY-NC 4.0

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-09-12]
[DOI: 10.18502/tbj.v24i5.21972]

بحث و نتیجه گیری

هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه بین پیوند والدینی و استفاده آسیب زا از فضای مجازی با نقش واسطه‌ای تمایزیافتگی بود. نتایج به دست آمده نشان داد که پیوند والدینی(بعد مراقبت) بر استفاده آسیب زا از فضای مجازی تاثیر منفی معنی‌داری و پیوند والدینی(بعد حمایت افراطی) بر استفاده آسیب زا از فضای مجازی تاثیر مثبت معنی‌داری دارد. به این معنی که با افزایش مراقبت والدین استفاده آسیب زا از فضای مجازی کاهش و با افزایش حمایت افراطی، استفاده آسیب زا از فضای مجازی افزایش می یابد.

نتایج یافته حاضر همسو با پژوهش های وانگ و همکاران(۱۵)، ژانگ و همکاران(۱۳)، بوربور، خدابخشی و فلسفی نژاد(۱۰)، اسمعیلی و همکاران(۱۶)، کانگ و همکاران(۱۱)، کرونکزای و همکاران(۱۲)، وانگ و همکاران(۸)، اصغری و میرحسینی(۹)، گوا و همکاران(۷) و تام و همکاران(۶) می باشد که نشان دادند روابط مثبت و حمایتی بین والدین و فرزندان می‌تواند تأثیر مستقیمی بر کاهش رفتارهای مخرب و استفاده نامناسب از فضای مجازی داشته باشد.

خانواده نوجوان و کیفیت و کمیت ارتباطات بین اعضای خانواده به همراه پیوند والدینی بین اعضا از جمله متغیرهای تأثیرگذار بر بهزیستی زندگی نوجوان است. هر چه خانواده ها به فرزندان خود بیشتر توجه نمایند، بیشتر قادر خواهند بود آنها را درگیر تعاملات واقعی و عینی با اعضای خانواده نموده و مانع پرداختن بیش از حد به فضای مجازی گردند. خانواده هایی که در آن تمام اعضای خانواده تشویق به شرکت آزادانه و راحت در تعامل و بحث در زمینه طیف گسترده ای از موضوعات می شوند، مرزها را تعیین می کنند، بحث‌های باز دارند و در صورت مشاهده زمان زیاد در فضای مجازی ، هشدارهایی را می دهند، در حالی که به فرزندانشان اجازه می‌دهند که از فضای مجازی به طور مسئولانه استفاده کنند، فرزندان آنها از اعتیاد به فضای مجازی کمتری برخوردار هستند(۳۴). فرزندان این خانواده ها می آموزند که هیجان های خود چه مثبت و منفی ابراز کنند و کمتر روی به فضای مجازی آورده و اعتیاد به فضای مجازی پیدا می کنند .

طبق نظر ژانگ و همکاران(۱۳) رشد افراد در دنیای امروز در بافت تعاملات و روابط خانوادگی رخ می‌دهد که خود تحت تأثیر استفاده افراطی از فضای مجازی قرار دارد. کارکرد مناسب خانواده نقش تعیین‌کننده‌ای در پرورش سالم افراد ایفا می‌کند. در چنین خانواده‌هایی، حل مسائل با مشارکت جمعی و به شیوه‌های سازنده صورت می‌گیرد، اعضا ضمن حفظ استقلال یکدیگر، از پیوندهای عاطفی عمیقی برخوردارند، از هم محافظت می‌کنند بدون آنکه آزادی دیگری را سلب کنند، تقسیم نقش‌ها به شکل عادلانه انجام می‌شود و سطح نظارت بر رفتارها به‌ویژه در مورد فرزندان، در حد متوسطی قرار دارد. مجموعه این شرایط می‌تواند نوجوانان را کمتر به سمت استفاده از فضای مجازی سوق دهد.

یافته دیگر پژوهش نشان داد که تمایز یافتگی بر استفاده آسیب زا از فضای مجازی اثر منفی معناداری دارد. با افزایش تمایز یافتگی، استفاده آسیب زا از فضای مجازی کاهش و با کاهش تمایز یافتگی استفاده آسیب زا از فضای مجازی افزایش می یابد.نتایج این یافته با پژوهش های لیونگ(۱۷) و وانگ و همکاران(۱۸) همسو می باشد.

CC BY-NC 4.0

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-09-12]
[DOI: 10.18502/tbj.v24i5.21972]

تمایزیافتگی خود به معنای توانایی فرد در حفظ تعادل بین خودمختاری و ارتباط با دیگران است. افرادی که تمایزیافتگی بالاتری دارند، قادرند در عین حفظ ارتباط با دیگران، استقلال خود را نیز حفظ کنند. این ویژگی می تواند به کاهش میزان اعتیاد به فضای مجازی و استفاده آسیب زا از آن کمک کند، زیرا این افراد کمتر نیاز دارند که از استفاده بیش از حد از فضای مجازی و جستجو در آن به عنوان راهی برای جبران نیازهای روانشناختی خود استفاده کنند. پیوند والدینی (بعد مراقبت) بر تمایزیافتگی اثر مثبت معنادار و پیوند والدینی (بعد حمایت افراطی) بر تمایزیافتگی اثر منفی و معناداری دارد. با افزایش مراقبت والدین، تمایز یافتگی افزایش و با افزایش حمایت افرطی والدین از فرزندان، تمایز یافتگی کاهش می یابد.تحقیقات نشان داده اند که ساختار و محیط خانواده اصلی در شکل گیری و رشد خود تمایزیافتگی در اعضای خانواده نقش بسیار مهمی دارد(۳۵).همچنین نتایج تحقیقات آقایی و موسوی(۲۴)، اسمعیلی و همکاران(۱۶)، هوشیاری و اکرمی(۲۵)، ویسمرادی و همکاران(۲۶)، هاتیپگلو و همکاران(۲۷) نشان می دهد که کارکرد سالم خانواده با سطوح تمایزیافتگی اعضا ارتباط مستقیم دارد .

خانواده به عنوان نخستین پایگاه شکل گیری شخصیت، یکی از اساسی ترین عوامل به وجود آورنده خود تمایزیافتگی در افراد شناخته می شود. موری بوئن در تعریف خود تمایزیافتگی بیان کرد که این سازه نشان دهنده میزان توانایی شخص در ایجاد تفاوت میان فرآیندهای عقلانی وهیجانی است، به این معنی که خود تمایزیافتگی رسیدن به میزانی از استقلال عاطفی است که شخص بتواند در موقعیتهای هیجانی بدون غرق شدن در فضای آن موقعیت ها، به صورت عقلانی و مستقل تصمیم بگیرد. به نظر او، درجه ظهور خود تمایزیافتگی در هر فرد بیانگر میزان توانایی برای جداسازی فرآیند شناختی از فرآیند هیجانی است که فرد تجربه می کند. در واقع، درجه توانایی فرد برای اجتناب از تبعیت خودکار رفتار از احساسات، بیانگر میزان خود تمایزیافتگی است. در نظریه موری بوئن خود تمایزیافتگی هم سنگ سلامت روانی در نظر گرفته می شود و به عنوان ستون این نظریه در حکم سلامت و پختگی روانشناختی، استقلال هیجانی و بلوغ اجتماعی قرار می گیرد. فرآیند خود تمایز یافتگی در خانواده بر اساس رابطه بین دو مفهوم کلیدی استقلال و صمیمیت تعریف می شود. در الگوی خانواده سالم، به اعضای خانواده استقلال داده می شود و این استقلال با تاکید بر صراحت بیان، مسئولیت، احترام به سایرین، باز بودن با دیگران و قبول جدایی و فقدان به وجود می آید(۲۳).

با توجه به یافته های به دست آمده از آزمون بوت استراپ، پیوند والدینی (بعد مراقبت و حمایت افراطی) بر استفاده آسیب زا از فضای مجازی با نقش واسطه ای تمایز یافتگی تأثیر دارد. در رابطه با رابطه منفی بین سبک مراقبت با اعتیاد به فضای مجازی باید گفت که کسانی که با سبک مراقبت رشد می کنند ارتباطشان بر اساس اعتماد، صمیمیت، گرمی، گویایی و تعادل توصیف می شود. افراد دارای سبک مراقبت از سطح بالایی از عزت نفس برخوردار هستند. افراد دارای سبک مراقبت، در موقع تکیه کردن به دیگران و همچنین وابستگی دیگران به او احساس راحتی دارند. از طرفی افرادی که سبک مراقبتشان پایین باشد به دنبال استقلال خیلی زیاد و ترس از روابط نزدیک با دیگران هستند، فردی که شیوه ی مراقبت و دلبستگی امن و

CC BY-NC 4.0

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-09-12]
[DOI: 10.18502/tbj.v24i5.21972]

بی خطر را تجربه می کند و به دنبال آن است که بتواند آشکارا هیجانات مثبت و منفی خود را ابراز نماید در هنگام درماندگی و اضطرار، درجستجوی حمایت و پشتیبانی از سوی نزدیکان خود باشد و به هنگام نیاز،آرامش و حمایت به آنان هدیه کند. در تبیین رابطه مثبت و معنادار بعد حمایت افراطی با استفاده آسیب زا از فضای مجازی باید گفت که در سبک حمایت افراطی والدین انتظارات و درخواستهایی از فرزندان خود ندارند بیش از حد حمایت کننده هستند و قوانین خاصی برای نظارت بر رفتار فرزندان وجود ندارد. زمانی که قوانین خاصی برای کنترل فرزندان وجود نداشته باشد، میزان رفتارهای ناپخته و نا بهنجار در فرزندان نیز افزایش می یابد. و حمایت زیاد و در دسترس قرار دادن امکانات باعث گرایش فرزندان به فضای مجازی و استفاده بیش از حد از آن می شود.

همواره پژوهشگران در تحقیقات خود با محدودیت هایی مواجه هستند که در پژوهش حاضر، مقطعی بودن طرح، استفاده از پرسشنامه به عنوان تنها وسیله کسب اطلاعات و محدود بودن به یک شهر و جمعیت خاص، تعمیم یافته ها را محدود ساخت. در پژوهش های آینده، انجام مطالعات طولی، استفاده از مصاحبه و توجه به سایر متغیرهای اثر گذار بر استفاده آسیب زا از فضای مجازی پیشنهاد می‌گردد.

در سطح کاربردی آگاه سازی والدین، نسبت به متغیرهای اثر گذار بر استفاده آسیب زا از فضای مجازی و ارتقاء پیوند والدینی در والدین توسط مشاوران و روانشناسان پیشنهاد می شود. پیشنهاد می‌شود روانشناسان بالینی و مشاوران با استفاده از نتایج تحقیق و از مسیرهای علمی و مبتنی بر شواهد تجربی با شناسایی دانش آموزانی که در این زمینه دچار مشکل هستند، آنها را با استفاده از مداخلات روانشناختی یاری رسانند.

ملاحظات اخلاقی

این پژوهش با کد اخلاق IR.PNU.REC.1403.439 از دانشگاه پیام نور انجام شد.

سهم نویسندگان

معصومه اسماعیلی، طراحی پژوهش، چهارچوب نظری تحقیق، نگارش گزارش نهایی و راضیه رسولی جابری، گردآوری و تجزیه و تحلیل داده ها را به عهده داشتند. نویسندگان، نسخه نهایی را مطالعه و تایید نموده و مسئولیت پاسخگویی در قبال پژوهش را پذیرفته اند.

حمایت مالی

نویسندگان اظهار می نمایند که هیچ گونه حمایت مالی برای تحقیق، تالیف و انتشار این مقاله دریافت نکرده اند.

تضاد منافع

نویسندگان مقاله حاضر هیچگونه تضاد منافعی گزارش نکردند.

تقدیر و تشکر

پژوهشگران بر خود لازم می‌دانند از حوزه معاونت پژوهشی دانشگاه پیام نور استان فارس جهت تصویب موضوع و کد اخلاق و از کلیه مشارکت کنندگان در این پژوهش تشکر و قدردانی نمایند.

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-09-12]

[DOI: 10.18502/tbj.v24i5.21972]

CC BY-NC 4.0

References

1-Lopez-Fernandez O, Kuss DJ. Preventing Harmful Internet Use-Related Addiction Problems in Europe: A Literature Review and Policy Options. International Journal of Environmental Research and Public Health. 2020;17(11):1-20 .

2-Li J, Li S, Li H & et al. The relationship between attachment and problematic internet use: A multilevel meta-analysis. Developmental Review. 2024;73:101-146 .

3-Chen M, Zhang X. Factors influencing internet addiction among university students: The mediating roles of self-control and anxiety. Acta Psychol (Amst). 2024;250:104535.

4-Arshad U, Ain FU, Gauntlett j & et al. A Systematic Review of the Evidence Supporting Mobile- and Internet-Based Psychological Interventions For Self-Harm. Suicide & life-threatening behavior. 2020;50(1):151-179 .

5-Vincy Joseph Sr, Kotian S. A Systematic Review on the Role of Parental Bonding in Adolescent Psychosocial Development. International Journal of Management, Technology, and Social Sciences. 2022;7(2):2581-6012 .

6-Tom A, Thomas B, Sharma M & et al. Parental rejection and control: Potential risks for excessive Internet usage among adolescents. The International journal of social psychiatry. 2023;69(8):2007-2017.

7-Guo Y, Chen H, You X & et al. Relationship between parenting style and internet addiction: Interpersonal relationship problem as a mediator and gender as a moderator. Heliyon. 2024,10(2):1-12.

8-Wang H, Li X, Lok GKI & et al. Family-based therapy for internet addiction among adolescents and young adults: A meta-analysis. J Behav Addict. 2024;13(2):295-312.

9-Asgari N, Mirhosseini MS. The Role of Family Cohesion in Internet Addiction and the Development of Alexithymia in Male Adolescent Users of Facebook and Twitter. Shahroud Journal of Medical Sciences. 2024;10(2):41-48.[Persian]

10-Boor Boor B, Khodabakhshi-Koolaee A, Falsafinejad MR. The Effect of the Parent-Child Relationship Enrichment Training Package With An Emphasis on the Internet Use: A Mixed Methods Approach. Journal of Practice in Clinical Psychology. 2021;9(3):199-210.[Persian]

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-09-12]

[DOI: 10.18502/tbj.v24i5.21972]

 CC BY-NC 4.0

11-Gong J, Zhou Y, Wang Y & et al. How parental smartphone addiction affects adolescent smartphone addiction: The effect of the parent-child relationship and parental bonding. Journal Affect Disord. 2022;15(307):271-277.

12-Koronczai B, Urbán R, Demetrovics Z. Parental bonding and problematic internet or social media use among adolescents. Psychiatr Hung. 2020;35(1):73-80.

13-Zhang S, Fang Z, Qi X & et al. Parental mediation and adolescent internet addiction: The role of parent-child relationship and parental internet addiction. Acta Psychol (Amst). 2025;259:105-316.

14-Hamedi Nasab S, Ayati M. The role of using virtual social networks in the professional development of English language teachers. Research in Educational Systems. 2019;13(45):127-140.[Persian[

15-Wang Z, Liu Q, Ding Z & et al. Family strains and online gains: Longitudinal relationship between harsh parenting and problematic internet use via relative deprivation and online basic psychological need satisfaction. Cyberpsychology: Journal of Psychosocial Research on Cyberspace. 2025;19(5):1-21

16-Esmaili R, Mohammadi A, Haghighat S. Presenting a regression model of dependence on social networks based on differentiation and communication patterns in adolescents. Research in Educational Systems. 2023;17(61):46-56.[Persian]

17-Leung CH. A study of relationships among differentiation of self, interpersonal relationship, anxiety and internet addiction tendency among Hong Kong young people . Bachelor‘s thesis, Hong Kong Shue Yan University.2020;

18-Wang P, Lei L. How does problematic smartphone use impair adolescent self-esteem? A moderated mediation analysis. Curr. Psychol. 2021;40:2910–2916 .

19-Chan KT, Hui CL, Cheung C & et al. Exploring the Differentiation of Self-Concepts in the Physical and Virtual Worlds Using Euclidean Distance Analysis and Its Relationship With Digitalization and Mental Health Among Young People: Cross-Sectional Study. JMIR Ment Health. 2025;12:e60747.

20-Zhengyu W, Haiyan Z, Shuhui H & et al. Interpersonal adaptation on problematic mobile internet use among college students: the mediating role of fear of missing out and self-differentiation. Psychology, Health & Medicine. 2025;1–13 .

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-09-12]

[DOI: 10.18502/tbj.v24i5.21972]

 CC BY-NC 4.0

21-Adilova M. The Psychological Effect of Traps In The Social Network on Youth Mind And Spirituality. Repository. 2023;4(2):500-505.

22-Mozas-Alonso M, Oliver J, Berástegui A. Differentiation of self and its relationship with marital satisfaction and parenting styles in a Spanish sample of adolescents' parents. PLoS ONE. 2022;17(3):e0265436 .

23-Liu C, Xiang J. The dynamic mechanisms of parental alienation and social adaptation in Chinese college students: the longitudinal mediating role of self-differentiation. International Journal of Adolescence and Youth.2025;30(1).

24-Aqaei A, Mousavi S M. The Relationship Between Attachment Styles with Self-differentiation, Cognitive Flexibility and Marital Intimacy in Students. Rooyesh. 2020;9(2):109-116.[Persian]

25-Hooshyari J, Akrami R. Predicting Parenting Style based on Differentiation with the Mediation of Emotional Processing. The First National Conference on Psychological Empowerment (with a focus on the family). Isfahan. 2024.[Persian]

26-Vismradi M, Khazaei A, Naeimi F & et al. Predicting Internet Addiction Based on Self-Differentiation and Negative Mood Regulation, Second National Conference on New Findings in Applied Psychology.2024.[Persian]

27-Hatipoğlu A, Aldemir A, Gürel E. A Study on Phubbing, Differentiation of Self and Contribution in Adolescents. Journal Contemp Med. 2024;14(4):193-203 .

28-Parker G, Tupling H, Brown LA. parental bonding instrument. Br Journal Med Psychol. 1979;52: 1-10.

29-Shayghian Z, Vafai MA, Rasoulzadeh T & et al. A study of schemas and parental bonding in adolescent girls with normal weight, obesity, or symptoms of anorexia nervosa. Pajoohandeh. 2011;16(1):30-38.[Persian]

30-Calvo-frances F. Abusive Use Questionnaire: Psychometric properties. Cumputers in Human Behavior. 2016;59:187-194.

31-Mottaghi S, Safaei, S .Investigating the psychometric indices of the Harmful Internet Use Questionnaire. Research in Psychological Health. 2017;11(2):92-102.[Persian]

32-Skowron E, Friedlander M. The Differentiation of Self Inventory: Development and initial validation. Journal of Counseling Psychology. 1998;45(3):235–246 .

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-09-12]

[DOI: 10.18502/tbj.v24i5.21972]

33-Younesi F. Normative Finding and Determining Psychometric Properties of the Self-Distinction Test in Individuals Aged 25-50. Master's Thesis, Allameh Tabatabaei University, Tehran. 2006.[Persian]

34-Sarfika R, Zein GF, Andreni R & et al. Comparing parenting styles: their influence on adolescent’s internet addiction. HealthcLow-resour . 2024;12:1-6.

35-Işık E, Özbiler S, Schweer-Collins ML & et al. Differentiation of self predicts life satisfaction through marital adjustment. American Journal of Family Therapy. 2020;48(3):235–249.

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-09-12]

[DOI: 10.18502/tbj.v24i5.21972]

 CC BY-NC 4.0